

Л.Н.Толстой ат. Қостанай облыстық
әмбебап ғылыми кітапханасы

Кітапханаларды дамыту бөлімі

Литературное объединение
Заречье
г. Заречное

«Заречье» әдеби бірлестігінің жетістіктері

(Қостанай аудандық кітапханасының
жұмыс тәжірибелері)

**От замысла к воплощению:
литературное объединение «Заречье»**
(опыт работы Костанайской
районной библиотеки)

Қостанай, 2013

Заседание литературного объединения «Заречье»

«Заречье» әдеби бірлестігінің жетістіктері

(Қостанай аудандық кітапханасының жұмыс тәжірибелері)

Тұрғындардың бос уақыттарын тиімді ұйымдастыру және олармен әлеуметтік-мәдени жұмыстар жүргізу Қостанай облысының көпшілік кітапханалары жұмыстарының негізгі бағыттарының бірі болып табылады.

Кітапхана өзінің ерекшеліктеріне – ашықтығына, қол жетімдігіне және ақысыздығына байланысты өзінің жайларын түрлі клубтар мен қызығушылықтары бойынша құрылған бірлестіктерге ұсына отырып тұрғындардың бос уақыттарын тиімді өткізуді ұйымдастыру міндетін мойнына алған.

Кітапханалар жанынан жұмыс істейтін қызығушылықтары бойынша құрылған клубтар мен әуесқойлық бірлестіктер қала, аудан, ауыл тұрғындары үшін бос уақыттарын көңілді өткізуге және әңгімелесулеріне өте қолайлы, сүйікті әрі танымал орындар болып отыр.

Дальдің анықтамасы бойынша «клуб дегеніміз – бұл әңгімелесу және көңіл көтеру үшін ерекше жайда өтетін жиналыс, тұрақты қоғам». Клубтану жөніндегі мамандар болса «клуб» дегенді адамдардың мақсаттары, міндеттері, қызығушылықтары, қызметтері, кездесу орындары мен уақыттары бойынша ерікті бірлесулері деп түсіндіреді. Бұл орайда адамдардың ұжымдық ерікті жұмыстары қоғам үшін маңызды мәселелерге бағытталып, олар әлеуметтік маңызды мәселелерді көтергенде ғана клуб деп аталатындығын атап кеткен маңызды. Клубты тұлғаның рухани қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін, табиғи қабілетін дамыту үшін, түрлі қызығушылықтарын, ақыр аяғында шығармашылық әлеуетін жүзеге асыру үшін құрады. Клубтың белгілері ретінде қатысушылар құрамының тұрақтылығы, ортақ қызығушылықтың негізінде атқарылатын бірлескен әрекеттер, жұмыс түрлерін таңдаудың еріктілігі, топтардың ресімделуі, кездесулердің тұрақтылығы және т.б. аталады. «Клуб» ұғымымен қатар кәсіби әдебиетте «қызығушылықтары бойынша клубтар», «әдеби бірлестік», «оқырман бірлестігі», «шығармашылық бірлестік» секілді ұғымдар да қолданылады. «Бірлестік» мағынасы бойынша клубты білдіргенмен ұйымдастырылуы мен қызметі күрделі құрылым болып табылады. «Әуесқой» немесе «қызығушылығы бойынша» сөздерінің қолданылуы олардың адамның қандай да бір қызығушылығына, әуестігіне, ұнатуына, бейіміне байланысты екендігін көрсетеді.

Кітапхана жанынан жұмыс істейтін клубтардың қарқынды дамуына «Әуесқой бірлестіктер мен қызығушылықтар бойынша клубтар туралы ереженің» (1986 жылдың шілдесі) қабылдануы ерекше ықпал етті. Онда клуб бірлестіктерін құрудың негізгі принциптері мен әдістемелік-ұйымдастырушылық сипаттағы сұрақтар қарастырылып, клуб құжатына ереже (жарғы), жұмыс жоспары, іс-шаралар күнделігі, қатысушылар тізімі

жатқызылған. Клуб мүшелерінің жалпы жиналысымен жарғыда ұйым мен қызметтің келесідей барлық негізгі жақтары бекітіледі:

- клубтың аты;
- клубтың мақсаты мен міндеттері;
- клуб мүшелерінің құқықтары мен міндеттері;
- клубты және оның басқару органдарын құру;
- клубтың белгілерін (ұранын, эмблемасын, әнұранын) анықтау.

Әуесқой бірлестіктер мен қызығушылықтар бойынша клубтарды кітапханадағы сұранысқа ие жұмыстарға жатқызуға болады. Зияткерлік қатынасты ұйымдастыруда, тұлғаның шығармашылық тұрғыдан өзін көрсетуіне, мінезінің ашылуына ықпал етудегі клубтардың рөлі ерекше. Олар көпшілік жағдайда оқырмандарды жастарына және әлеуметтік жағдайына қарай немесе көзқарастары қалыптасқан адамдар тобын біріктіріп, алдыларына бос уақытты дұрыс өткізуді, оқырман қызығушылығы мен кітапты тұтас бір дүниеге біріктіруді мақсат етіп қояды.

Бұған Қостанай аудандық орталық кітапхана жанынан құрылған «Заречье» әдеби бірлестігі мысал бола алады.

2006 жылдың қазанында облыстық «Ковчег» әдебиетшілер бірлестігі мүшелерінің қатысуымен өткен Қостанай ауданының ақындары мен әдебиетшілерінің кездесуінде «Заречье» әдеби бірлестігі мен жастардың «Арион» студиясын құру туралы шешім қабылданған болатын. Осының нәтижесінде бірлестіктің активі ресімделіп, міндеттері, ұраны, жоспары анықталды, алайда «Заречье» жұмысын тек 2007 жылы бастады.

Қазан айының ортасында «Заречье» өзінің бес жылдығын атап өтті. Құрылғанына бес-ақ жыл өткеніне қарамастан көптеген істер атқарылды. Бұған бірлестіктің қазіргі жетекшісі Любовь Павловна Голубеваның сіңірген еңбегі ерекше. Ол тек тамаша ақын ғана емес, сондай-ақ дұрыс бағыт беріп, кеңес айта алатын кісі.

Аудандық кітапханада орналасқан «Заречье» бірлестігінде жергілікті тұрғындар әр жексенбі сайын бас қосады. Қазіргі кезде он бес әдебиетші аталған шығармашылық одақтың мүшесі болып табылады.

Заречныйлықтардың жастарына арналған «Арион» деп аталатын студияға студенттер мен Затобол, Заречный және Мичурин кенттерінің оқушылары қатысады. Владимир Растегиннің жетекшілік етуімен облыстық «Ковчег» әдебиетшілер бірлестігінің ақындары мен жазушылары, «Берега» журналының бас редакторы «Заречьеге» үнемі көмек көрсетіп отырады.

«Заречье» әдеби-ақындық клубы көптеген отырыстар өткізді. Клубтың ұраны:

Жүрегімнің тындашы, сен, дүрсілін,
Ізгілікке арнаған ол бар күнін.
Тіршіліктің бітіп болмас ешқашан
Тек сөз ғана жеңілдетер бар жүгін!

Клубтың атынан көрініп тұрғандай клуб мүшелері өздерінің алдыларына өлең жазуды үйренуді мақсат етіп қойған. Олар отырыстарда әдебиеттің негізгі тәсілдерін игеріп, өздерінің өлеңдерін ортаға салады.

Клуб мүшелерінің өздерінің алдыларына қойған міндеттері ретінде келесілерді атауға болады:

- мәнерлеп оқуды толық игерген оқырманның белсенділігін қалыптастыру;
- көркем бейнелерді сомдай білуді үйрету, шығармашылық тұрғыдан ойлай білуге үйрету;
- кітап оқуға деген құмарлықты қалыптастыру, әдеби шығармашылыққа, жазушылар мен сөз өнерін жасаушылардың шығармашылығына деген қызығушылықты дамыту;
- қостанайлық ақындардың шығармаларын насихаттау, туған өлкеге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу;
- жас ақындарды анықтау, жастардың әдепті және адамгершілігі мол тұлға болып қалыптасуларына ықпал ету.

Сабақтарда қолданылатын әдістер:

- бірлесе жұмыс істеу әдісі;
- таңдау еркіндігі әдісі;
- ұжымдық талдау және бағалау әдісі;
- өзін-өзі байқау және бағалау әдісі.

Әдеби бірлестік жұмысының белсенді бола түсуіне ұжымдық шығармашылық жұмыстар, көрмелер, байқаулар, викториналар, мерекелер, танымал тұлғалармен кездесулер өткізу секілді түрлі тәсілдер мен әдістерді қолданудың пайдасы зор.

Әдеби бірлестіктің жұмысында келесідей әдістер қолданылады:

• Әдеби қонақжай

Әдеби қонақжай шығармашылық туралы пікір алысу түрінде жұмыс істейді. Жұмыстың бұл әдісін қолдану бірлестік мүшелерінің шығармашылықпен айналысуға деген қажеттіліктерінің артуына, оны үнемі дамытып отыруларына мүмкіндік береді.

«Судьбы свершился приговор...» тақырыбымен өткен А.С.Пушкинді еске алу күніне арналған әдеби қонақжай аудан орталығы мектептерінің оқушылары мен танымал ақындардың басын қосты. А.С.Пушкиннің шығармалары оқылып, кездесуге келгендер ақын шығармашылығымен болған алғашқы таныстықтарын естеріне алысты.

«Друзья! Прекрасен наш союз!» тақырыбымен «Заречье» аудандық әдеби бірлестігінің алғашқы мерейтойына арналған әдеби қонақжай ұйымдастырылды. Кездесу бірлестіктің бір жыл ішінде атқарған жұмыстары мен Қостанай ауданының жас ақындарының қол жеткізген жетістіктерін және алған белестерін бағалауға мүмкіндік берді. Кеш барысында көптеген өлеңдер оқылды.

Жұмыс барысында жұмыстың келесідей түріне ерекше назар аударылды:

• Сөз шеберлерімен кездесулер

Облыстық украин қауымдастығының жетекшісі А.М.Кирилюктің «Я здесь живу с моим народом» тақырыбымен өткен шығармашылық кездесуі көрермендердің автордың өлеңдерімен және әндерімен танысуларына мүмкіндік берді. Аталған шара Қазақстандағы Украин жылын мерекелеуге орай өткізілді.

Кездесуге қатысушылардың алдында жай ғана талантты адамдар емес, өздерінің өлеңдерімен олардың жүрегіне жылу құятын адамдардың сөз сөйлейтіндері белгілі. Ал мұндай жағдай оқушылардың өздерінің көз алдыларында тұрған авторлардың шығармаларын ерекше толғаныспен, әсермен оқуларына ықпал ететіні сөзсіз.

Бірлестік жұмысында Николай Матвеевич Ковтунның шығармашылығына көп көңіл бөлінген. Осыған байланысты автордың «Мир помнит вас...» кітабының тұсаукесері, «Когда звучат твои стихи, нам выше кажется весь» тақырыбымен ақынның мерейтойлық кеші, ҚАШК әдеби қонақжайындағы кездесу, «Я просто поэт, и стихи я пишу о том, что болит во мне, чем я дышу» тақырыбымен Мичурин орта мектебінің оқушыларымен кездесуі ұйымдастырылды.

Әдеби бірлестік жұмысы шеңберінде Халықаралық картоп жылына арналған «Скульпторы ей памятник должны поставить, а поэты гимны сочинить» атты тақырыптық кеші өткізілді.

Заречьенің белсенді мүшесі, картоп өсіруші ғалым, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, өлең жазумен тұрақты айналысатын А.С.Удовицкий картоп туралы өлең жазуға болмайды деген пікірмен ешқашан келіскен емес. Ол картоптың 15 түрін шығарып қана қоймай, осы бір тамаша тағамды өлеңдерінің тақырыбы етіп алды деуге болады. Өзі шығарған картоптың жаңа бір түрін өзінің сүйікті газетіне арнап, оған «Костанайские новости» деген ат берді.

• Әдеби ойындар

Барлық әдеби ойындардың негізгі мақсаты адам мен қағаз арасындағы кедергіні жою, оны қиналмай-ақ, ойнап отырып, бас қатырып жатпастан өлең құрастыруға үйрету болып табылады. Себебі ақ қағазды қолына алған кез келген жанның оған қорқа қарайтыны белгілі. Қолына қағаз алғанда басындағы ойдың қайда кеткенін білмей, не жазарын ойлап (мейлі ол мектептегі шығарма немесе хат болсын) бас қатырған сәттер талайдың есінде болар. Ал әдеби ойындар мұндай жағдайдан аман-есен шығуға көмектесетін тамаша құрал болып табылады.

Көрсетілімді бірлестік сабақтарында қолданылатын көрнекі құрал деуге болады. Ол шараға қатысушылардың белгілі бір тақырыпқа деген қызығушылықтарын арттыруда тамаша құрал болып отыр.

Көрсетілімді құрастыру шығармашылықпен жұмыс істеуді қажет етеді. Оны дайындау барысында оған қатысушы зерттеу жұмыстарымен айналысады, көптеген ақпарат көздерін ақтарып шығады, толып жатқан әдеби материалдардың ішінен ең маңыздысын таңдап, қорытынды жасайды, слайдтарды орналастыру және безендіру кезінде шығармашылық қабілеттерін іске қосады. Көрсетілімді жұртқа көрсету барысында көпшілік алдында баяндама жасап үйренетін болады.

Клуб мүшелерінің көптеген дүниені өз қолдарымен жасайтындарын айта кеткен жөн. Кітапханашы көбіне ұйымдастырушының немесе кеңесшінің міндетін атқарады. Ол отырыстарды дайындауға және өткізуге көмектесіп, сабақтың тақырыбы бойынша қажетті әдебиеттерді ұсынады. Кітапханадағы әдеби бірлестік даңқты және атаулы күндерге арнап арнайы қабырға газеттерін, клубта болған қызықты оқиғалар мен шараларға байланысты фотостендтер шығарады. Бұлардан басқа альбомдар, қабырға газеттері, стендер клубты жарнамалауға өз үлестерін қосып, оның қатарына жаңа мүшелерді тартуға көмектеседі.

Заречьенің аудандық мәдениет бөлімімен бірге бастама көтеруінің арқасында 2007 жылы Қостанай мәдениет бөлімінде «Весенние голоса» ақындық байқауы болып өтті. Байқауға Қарабалық, Ұзынкөл, Сарыкөл, Меңдіқара аудандары мен Рудный қаласының жас талаптары қатысты. Лауреаттардың ішінде Қостанай ауданының ақындары – Елена Дубогрей, Павел Доценко (Садчиковка а.), Вера Коця (Заречный к.), Елена Калугина да болды. Марта Петрованың шығармашылығы арнайы сыйлықпен атап өтілді.

«Весенние голоса» ақындық байқауы жаңа есімдерді анықтауда елеулі үлес қосып келеді. 2009 жылы Челябин мемлекеттік университетінде Қостанай облысының жас дарындарына арналған кезекті байқау өткізілді. Бұл жолы да «Арион» жастар қанатының мүшелері – Анастасия Правец пен Юлия Самсонова жеңімпаздар қатарынан орын алды.

2010 жылы облыстық Достық үйінде төртінші рет жастардың «Весенние голоса» байқауы өткізілді. Қазылар алқасы үшінші орынды бірауыздан Анастасия Динерге береді. Бұл – мұндай байқауға алғаш рет қатысқан он сегіз жасар автордың тұңғыш жеңісі еді.

Маңызды шаралардың ішінде Заречье әдеби бірлестігінің мүшелері – Николай Ковтун мен Любовь Голубева дипломант болған облыстық «Серебрянный стерх» байқауын атауға болады. «Тебе, мой Казахстан, я посвящаю» тақырыбымен өткен ІІ облыстық ақындар байқауында Любовь Голубева бірінші орынға лайық деп танылса, прозалық шығармалардың І облыстық байқауында Николай Ковтунға екінші орын берілді.

Аудан орталығының мектептерімен және Қостанай ауыл шаруашылығы колледжімен бірлесе өткізілетін шаралар жас таланттарды анықтауға, Арион мен Заречьеге жаңа мүшелерді тартуға ықпал етеді.

Жоғарыда келтірілгендерден басқа әдеби бірлестіктің мүшелері АОК қызмет көрсету бөлімі ұйымдастыратын шараларға қатысып отырады және өздері түрлі байқауларды өткізуге мұрындық болып келеді. ҚР тәуелсіздігінің 20 жылдығын мерекелеу қарсаңында «Тәуелсіздік толғауы»

тақырыбымен үздік поэзия шығармаларына байқау жарияланды. «Когда строку диктуют чувства» тақырыбымен ақындық шеберханасын өткізу дәстүрге айналса, мектеп-гимназия қабырғасында В.Растегиннің шығармашылық кеші, ақын Сергей Ончаның «Он любит мир детей» атты шығармашылық кеші, № 1 ЗОМ өлең сүйгіш қауымы мен ақын Любовь Голубеваның кездесуі өткізілді.

Қостанай ауданының әдеби өмірінің тарихында облыс әдебиетінің дамуына мұндай елеулі үлес қосқан ұйым болған жоқ деуге болады. «Заречье» поэзия және проза байқауларын өткізіп қана қоймайды, ол сонымен қатар өз авторларының жеке де, ұжымдық та жинақтарын шығарып отырады, соның сыртында облыстық және аймақтық байқауларға қатысып, жүлделі орындардан көрініп келеді. Сөздің сұлулығын түсінуге тарту мақсатында студенттермен және оқушылармен көптеген кездесулер өткізді. Жақын арада республикалық «Нива» журналында «заречныйлықтардың» өлеңдері жарияланды, мұның өзі біздің ақындарымыздың елімізге танымал екендігін көрсетсе керек. Олардың көпшілігі «Берега КЗ» әдеби-көркем журналының және қостанайлық БАҚ тұрақты авторлары болып табылады.

«Солтүстік Қазақстан әдебиетшілерінің ассоциациясы» ҚБ кіруі әдеби бірлестік өміріндегі елеулі кезең болды. Бұл – бірлестіктің көптеген мүшелері үшін кәсіпқойлар жиналған ұйым болды. Аталған оқиға көптеген авторлардың шабытын шабақтап, ұйым жұмысының жандана түсуіне себеп болды. «Қазіргі таңда «Заречье» қалыптасқан дәстүрі және тұрақты шығармашылық ортасы бар әдеби ұйым деуге болады. «Заречье» болашағы зор, талантты жастары мен тәжірибелі ұстаздары бар ұйымның алар биігі әлі алда», - дейді «АЛСК» ҚБ төрағасы Владимир Растегин.

Бірлестіктің атқарған жұмыстарының нәтижесінде ұйым мүшелерінің әдеби дамуының қажетті деңгейіне қол жеткізілгендігін сипаттайтын келесідей талаптарды толық игерді:

- айналамыздағы әлемді танудағы әдеби оқылымның маңызы мен рөлін мойындау, адамның зияткерлік мәдениетін қалыптастырудағы әдеби оқылымның маңызын түсіну;
- әдеби мәтінмен оның эстетикалық және адамгершілікке баулитын тәрбие құралы тұрғысынан жұмыс істеу;
- жанрды, кейіпкердің мінезін анықтау үшін талдауды, салыстыруды қолдану, мәтінді түсіндірудің түрлі жолдарын жасау;
- көркем, оқу, ғылыми-көпшілік мәтіндерден қажетті ақпаратты іздестіруді жүзеге асыру;
- анықтамалық-энциклопедиялық басылымдармен жұмыс істеу.

Сөз соңында «Заречье» әдеби бірлестігі оқырмандарды кітап оқуға тартуға, олардың мәдени құндылықтарға қызығушылықтарын арттыруға, шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал етіп, жастардың дүниені тануларына, адамгершілік ұстанымдарының қалыптасуына, кәсіптік таңдау жасауларына көмектесіп келеді және кент тұрғындарының бос уақыттарын мәнді де сәнді өткізетін жайлы жайға айналған дегіміз келеді.

От замысла к воплощению литературное объединение «Заречье»

(обобщение опыта работы Костанайской районной библиотеки)

Одним из основных направлений в деятельности публичных библиотек Костанайской области является организация досуга и проведение социокультурной работы среди населения.

Библиотека в силу своих особенностей – открытости, доступности и бесплатности, взяла на себя функции организации досуга населения, открывая свои помещения различным клубам и объединениям по интересам.

Опыт работы среди библиотек показывает, что клубы по интересам и любительские объединения при библиотеках являются любимыми и популярными местами общения и проведения досуга для жителей города, района, села.

По мысли Даля, «клуб – это собрание, постоянное общество, которое собирается в особом помещении для беседы и увеселений». Специалисты по клубоведению понимают под «клубом» добровольное объединение людей на основе единства их целей, задач, интересов, деятельности, места и времени общения. Важно отметить, что клубом называют только такое объединение, в котором свободная коллективная деятельность людей носит общественно значимый характер, не является асоциальной. Клуб создают для того, чтобы удовлетворить духовные потребности, развить природные задатки и способности, реализовать разнообразные интересы и в конечном счете творческий потенциал личности. Признаками клуба называют: стабильный состав участников, наличие совместной деятельности на основе общего интереса, свободный выбор занятий, оформленность группы, регулярность встреч и др. Наряду с понятием «клуб» в профессиональной литературе также используются понятия «клуб по интересам», «литературное объединение», «читательское объединение», «творческое объединение» «Объединение» по смыслу означает тот же клуб, но с более сложной организацией и функциональной структурой. Добавление слов «любительский» или «по интересам» свидетельствует о том, что в основе лежат интерес человека к чему-либо, его увлеченность, призвание, склонности, заложенный в нем творческий потенциал.

Мощным импульсом для развития клубов при библиотеках стало принятие «Положения о любительском объединении, клубе по интересам» (июль 1986 года). В нем были изложены основные принципы формирования клубных объединений, освещены вопросы организационно-методического характера. Так, регламентирующей документацией клуба были названы: положение (устав), план работы, дневник мероприятий, список участников. В уставе общим собранием членов клуба утверждаются все основные стороны организации и деятельности:

- наименование клуба;

- цели и задачи клуба;
- права и обязанности членов клуба;
- построение клуба и органы самоуправления;
- атрибуты клуба (девиз, эмблема, гимн)

Любительские объединения и клубы по интересам являются наиболее востребованными в работе библиотек. Особая роль клубов заключается в организации интеллектуального общения, предоставлении возможности творческого самовыражения, эмоционального раскрепощения. Они зачастую объединяют читателей определенных возрастных и социальных категорий или группы людей с устоявшимися интересами, ставят перед собой задачу объединить досуг, читательский интерес и книгу в единое целое.

Примером тому может служить литературное объединение «Заречье», образованное на базе Костанайской центральной районной библиотеки.

В октябре 2006 года на первой встрече поэтов и литераторов Костанайского района, проведенной совместно с участниками областного объединения литераторов «Ковчег», было принято решение об организации литературного объединения «Заречье» и молодежной студии «Арион». Впоследствии оформился актив объединения, были определены задачи, девиз, планы, но основная деятельность «Заречья» началась в 2007 году.

В середине октября «Заречье» отметило свое пятилетие. Всего пять лет прошло со дня образования, а сделано немало. И в этом заслуга прежде всего нынешнего руководителя литобъединения Любови Павловны Голубевой. Она не только самобытный и оригинальный поэт, но и человек большой души, умеющий настраивать на позитив.

Место прописки «Заречья» - районная библиотека, здесь «зареченцы» встречаются каждое воскресенье. На сегодняшний день этот творческий союз объединяет полтора десятка литераторов.

Молодежное крыло зареченцев называется «Арион», его посещают студенты, школьники Затобольска, Заречного и Мичурина. Поэты и прозаики областного литобъединения «Ковчег» во главе с поэтом Владимиром Растегиным, главным редактором журнала «Берега» во всем помогают «Заречью».

Литературно-поэтический клуб «Заречье» провел множество заседаний.

Девиз клуба: Слышите биение?
 Послушайте, как бьется сердце!
 Это сердце наполнено Любовью и Добром!
 Мы? Кто мы?
 Мы из тех, кто верит:
 Только слово осияно среди земных тревог!

Девиз клуба говорит сам за себя: участники клуба ставят перед собой цель научиться писать настоящие стихи. На заседаниях они осваивают основные литературные приемы, проводят презентации собственных стихов.

Свою задачу участники клуба видят:

- в формировании активного читателя, владеющего прочными навыками чтения;
- в формировании умения воссоздавать художественные образы, развивать творческое воображение, ассоциативное мышление;
- в формировании потребности в постоянном чтении книг, развивать интерес к литературному творчеству, творчеству писателей, создателей произведений словесного искусства;
- в популяризации творчества костанайских поэтов, воспитании любви к родному краю.
- в выявлении юных талантов, эстетическом и нравственном воспитании молодежи

Методы, используемые на занятиях:

- метод сотрудничества;
- метод свободного выбора;
- метод коллективного анализа и оценки;
- метод самоанализа и самооценки.

Активизации деятельности литературного объединения способствует разнообразие форм и методов работы: коллективные творческие дела, выставки, конкурсы, викторины, праздники, встречи с интересными людьми.

В работе литературного объединения используются следующие формы:

• Литературная гостиная.

Литературная гостиная существует как форма творческого общения. Используя эту форму, создаются условия для развития осознанной потребности участников объединения в творчестве.

Литературная гостиная, посвященная Дню памяти А.С. Пушкина «Судьбы свершился приговор...» собрала учащихся школ райцентра и маститых поэтов на встречу с Поэтом. Звучали произведения А.С. Пушкина, романсы, полифоническое чтение его произведений, делились впечатлением о том, как первый раз столкнулись с творчеством поэта...

«Друзья! Прекрасен наш союз!» - именно под таким названием была организована литературная гостиная, посвященная первому юбилею районного литературного объединения «Заречье». Встреча показала, что было достигнуто за год существования объединения, какие взлеты и вершины были достигнуты молодыми поэтами Костанайского района. И конечно звучали стихи....

Особое место в работе уделено следующей форме:

• Встречи с мастерами слова.

Творческий вечер руководителя областной украинской общины А.М. Кирилюка «Я здесь живу с моим народом» познакомил зрителей со стихами

и песнями автора. Данное мероприятие было приурочено к празднованию году Украины в Казахстане.

Перед участниками встреч выступают не просто талантливые люди, а личности, которые своими стихами воспитывают их души. И конечно, в такой атмосфере школьники по-другому, с особым трепетом, читают стихи поэтов.

Большое место в работе объединения посвящено творчеству Николая Матвеевича Ковтуна. Презентация книги «Мир помнит вас...», юбилейный вечер поэта «Когда звучат твои стихи, нам выше кажется весь мир», встреча в литературной гостиной в КСХК, встреча с учащимися Мичуринской средней школы «Я просто поэт, и стихи я пишу о том, что болит во мне, чем я дышу».

«Скульпторы ей памятник должны поставить, а поэты гимны сочинить» - тематический вечер, посвященный Международному году картофеля, проведен в рамках работы литературного объединения.

Кто сказал что о картошке нельзя слагать стихи?

Это опровергает активный участник Заречья, учёный-картофелевод, кандидат сельскохозяйственных наук, человек который пишет стихи Удовицкий А.С. Мало того что он создал 15 видов новых сортов картофеля, на его стихи положена песня об этом замечательном овоще. Любимой газете он посвятил созданный им новый сорт картофеля, который так и назвал – Костанайские новости.

• **Литературная игра**

Главная задача всех литературных игр - сломать барьер между человеком и бумагой, научить его сочинять легко, играя, не задумываясь. Ведь почти каждому известен страх перед чистым листом бумаги. Почти каждому приходилось бывать в ситуации, когда нужно что-то написать (пусть даже и школьное сочинение, письмо), а мысли в голову не приходят, делать этого очень не хочется. Литературные игры – тот спасательный круг, который всегда поможет вам справиться с подобной ситуацией.

Презентации, как наглядное средство необходимо на занятиях объединения. Это позволяет в ряде ситуаций максимально заинтересовать участников определенной темой.

Создание презентаций - процесс творческий. При её подготовке участник проводит исследовательскую работу, использует большое количество источников информации, выбирает из обширного литературного материала наиболее важный и делает выводы, а также проявляет творческий подход к оформлению слайдов. В процессе демонстрации презентации он приобретает опыт публичных выступлений.

Следует подчеркнуть, что члены клуба многое делают сами. Библиотекарь выступает в роли организатора и консультанта. Он помогает в подготовке и проведении всех заседаний, подбирает и рекомендует литературу по теме занятий. Литературное объединение в библиотеке

оформляет специальные выпуски стенгазет к знаменательным и памятным датам, стенды-фотоотчеты об интересных событиях и мероприятиях клуба. Кроме того, альбомы, стенгазеты, стенды являются хорошей рекламой клуба и привлекают в него новых членов.

Отрадно заметить, что именно Заречье совместно с районным отделом культуры стало инициатором проведения поэтического конкурса «Весенние голоса», который в 2007 году состоялся на базе Костанайского отдела культуры. Конкурс собрал творческую молодежь Карабалыкского, Узункольского, Сарыкольского, Мендыкаринского районов и города Рудного. Среди лауреатов были и поэты Костанайского района: Елена Дубогрей, Павел Доценко (с. Садчиковка), Вера Коця (п. Заречный), Елена Калугина. Специальным призом было отмечено творчество Марты Петровой.

Поэтический конкурс «Весенние голоса» продолжает открывать новые имена. В 2009 году на базе Челябинского Государственного университета проведен очередной конкурс для молодых талантов Костанайской области. И вновь среди победителей – члены молодежного крыла «Арион»: Анастасия Пращец и Юлия Самсонова.

2010 год – в областном Доме Дружбы четвертый по счету молодежный конкурс «Весенние голоса». Третье место единодушно жюри присуждает Анастасии Динер. Это первый в поэтической карьере взлет восемнадцатилетнего автора, которая впервые приняла участие в подобном конкурсе.

Среди значимых мероприятий можно назвать участие членов литературного объединения Заречье в областном конкурсе «Серебрянный стерх», дипломантами которого стали Николай Ковтун и Любовь Голубева; во II областном поэтическом конкурсе, объединенном общей темой «Тебе, мой Казахстан, я посвящаю» - лауреатом первой степени стала Любовь Голубева; в I областном конкурсе прозаических произведений – второе место у Николая Ковтуна.

Мероприятия, проводимые совместно со школами райцентра и Костанайским сельскохозяйственным колледжем способствуют открытию новых молодых талантов, привлечению новых членов в Арион и Заречье.

Кроме перечисленных члены литературного объединения принимают участие в мероприятиях, проводимых отделом обслуживания ЦРБ, выступая инициаторами того или иного конкурса. В преддверии празднования 20-летия Независимости РК был объявлен конкурс «Тәуелсіздік толғауы» конкурс на лучшее поэтическое произведение. Традиционными стали встречи в поэтической мастерской «Когда строку диктуют чувства», творческий вечер В. Растегина, прошедший на базе школы – гимназии, «Он любит мир детей» творческий вечер поэта Сергея Онча, встреча с любителями поэзии ЗСШ № 1 и поэтессы Любви Голубевой.

За всю историю литературной жизни Костанайского района ещё не было столь серьёзной организации, которая вносила бы такой весомый вклад в областной литературный процесс, вливая в его русло своеобразную, достойную своему времени творческую струю. «Заречье» не только

проводит конкурсы поэзии и прозы, выпускает личные и коллективные сборники своих авторов, но и успешно участвует в областных и региональных конкурсах. Проводит немало встреч со студентами и школьниками, приобщая их к познанию прекрасного. Недавно в республиканском журнале «Нива» прошла подборка стихотворений «зареченцев», что само по себе достойное признание. Многие из них постоянные авторы регионального литературно-художественного журнала «Берега КЗ», частые гости на страницах костанайских СМИ.

Вехой в жизни литобъединения стало его вхождение в ОО «Ассоциация литераторов Северного Казахстана». Оно по праву большинства его членов стало объединением профессионалов своего дела. Это внесло воодушевление не только в ряды авторов, но и открыло новые горизонты в деятельности организации. «На сегодняшний день, - говорит председатель ОО «АЛСК» Владимир Растёгин, - в лице «Заречья» мы видим серьёзную литературную ячейку, со сформировавшимися традициями и крепким творческим ядром... У «Заречья» большой потенциал, одарённая и заинтересованная молодёжь, которую ведут опытные мастера».

В результате работы объединения, достигнут необходимый уровень их литературного развития, который характеризуется как умения:

- осознавать место и роль литературного чтения в познании окружающего мира, понимать значения литературного чтения для формирования интеллектуальной культуры человека;
- работать с литературным текстом с точки зрения его эстетической и нравственной сущности
- применять анализ, сравнение, сопоставление для определения жанра, характеристики героя, создания различных форм интерпретации текста;
- осуществлять поиск необходимой информации в художественном, учебном, научно-популярном текстах;
- работать со справочно-энциклопедическими изданиями.

В заключении хотелось бы отметить, что литературное объединение «Заречье» способствует приобщению читателей к книге, прививает интерес к культурным и художественным ценностям, развивает творческие способности, оказывает помощь молодежи в формировании мировоззрения, нравственной позиции, в профессиональной ориентации, является местом проведения досуга жителей поселка.

Литература:

1. Ковтун, Н. Юные чтецы [Текст]: завершился первый общешкольный поэтический конкурс / Н. Ковтун // Арна. – 2012. – 6 апреля. – С. 2.
2. Май, Алина. О любви, о Родине, о музе [Текст]: итоги трех лит. конкурсов в Костанае / Алина Май // Арна. - 2010. - 17 сентября. - С. 10.
3. Весна итожит [Текст]: [итоги поэтических конкурсов: молодежного "Весенние голоса" и конкурса одного стихотворения, посвящ. 65-летию Победы] / ведущая рубрики Елена Преображенская // Костанайские новости. - 2010. - 9 июня. - С. 8.
4. Растёгин, Владимир. Близкое "Заречье" [Текст]: уже три года существует Затобольское литературное объединение "Заречье" / В. Растёгин // Костанайские новости. - 2010. - 17 марта. - С. 7.
5. Костанайские поэты под крылом "Серебряного стерха" [Текст]: [поэтический конкурс] / редакция газеты "Көзқарас-Взгляд" // Көзқарас. - Взгляд. - 2009. - 4 сентября. - С. 10.
6. Они вернулись с Победой [Текст] : поздравления ветеранов войны и тыла членами лит. объединения "Заречье" / редакция газеты // Көзқарас-Взгляд. - 2009. - 7 мая. - С. 12.
7. Ковтун, Николай. Объединению "Заречье" - год! [Текст]: [литературное объединение] // Көзқарас. - Взгляд. - 2007. - 14 декабря. - С. 9.
8. Созвучие весенних голосов [Текст]: [конкурс молодых поэтов] / редакция газеты "Көзқарас-Взгляд" // Көзқарас. - Взгляд. - 2007. - 8 июня. - С. 4.
9. Жара, Тарас. "Заречье" - возвращение литпространства [Текст]: [организация лит.объединения в п. Затобольск] // Костанай. - 2007. - 12 апреля. - С. 11.

Құрастырушы: Бурцева Г.А.
Редактор: Казина Г.Г.
Шығарылымға жауапты: Доронина С.А.
Компьютерлік терілім: Бурцева Г.А.
Басылымға қол қойылды: 27.12.2012 ж.
Тираж: 5
Көлемі:

Г. Костанай ул. Алтынсарина, 111
Тел.: 39-04-90
E-mail: metod2009@mail.ru
Сайт: www.kstounb.kz